

térbe szorul; hiszen a könyvmunkát az iskolában úgy rendezzük, hogy az otthon is hasson. Csak attól az egytől kell félnünk, hogy a gyermek megtálja a könyvet.

--- III. *A könyvkezelés technikája.* A könyvkezelés-technikájára is meg kell tanítanunk a gyermeket; sokszor bámulatos hosszú ideig tart, amíg a gyermek valamit kikeres. Az erre szolgáló gyakorlatok pl. ilyenfélék: Lapozzuk át a könyvet, mi minden van benne? Verseny: ki találja meg előbb a 120 oldalt? Gyakorlatok a tartalomjegyzékkel: Hol találunk valamit az aratásról? Van-e benne költemény X. Y. költőtől? Van-e benne kép Z-ről, és hogyan találjuk meg? stb. — Az ilyen gyakorlatokkal a gyermek szépen elsajátítja a könyv kezelését, ami korántsem elhanyagolandó dolog.

4. *A könyvvel való barátkozás fokai. I. Tanító nélkül.* Igyekezünk olyan munkaformákat szervezni, melyek a tanítót nélkülözhetővé teszik. Ezáltal közeledünk az élethez, és önállóbb, bátrabb embereket nevelünk; különösen fontos ez a tehetséges gyermekekre nézve. Ilyen munkamódok: a) *a lapozgatás.* Az abból áll, hogy az olyan gyermeknek, aki a tömegtanítás mellett már csak unatkoznék, megengedjük, hogy az osztálykönyvtárból könyveket nézegetsen. Itt igen értékes barátságot köthet velük. Persze, az ilyen párhuzamos foglalkozásra nevelni kell az osztályt. b) Mindig akad egy pár gyermek, aki a lassabban haladó tömeg mellett, miután dolgát már elvégezte, valamely később tárgyalásra kerülő könyvet előre ott az órán elolvashat. Haza is vihetik a könyvet, hogy ott is csoportban, közösen elolvassák. Nagy élvezet ez az előismerkedés.

II. *Tanítóval folytatott könyvbarátkozás:* a) *Próbaóra.* A tanító egy órán behoz egy pár könyvet és néhány szó bevezetés után egy szemelvényt olvas fel belőle. Tovább nem beszélünk róla, hagyjuk a könyvet magát hatni. b) *Élmény.* A tanító elmeséli, mely könyv hatott rá, s elmesél belőle részleteket. A többit a könyvre bízva, legfőljebb a címét adja meg s az árát. c) *Írórsors.* Beszélünk a gyerekeknek az író életéről s ez kíváncsivá teszi őket műveire. d) *munka az osztállyal.* A gyermekek magánolvasás útján már megismerkedtek a könyvvel, tehát az előolvasás megtörtént. Következik az áttekintő olvasás az iskolában, ahol olvasás, elbeszélés és a tanító könnyítő elbeszélése vegyesen követi egymást. Az utószemlélet összefogja a lényeget és kihámozza az alapeszmét, anélkül azonban, hogy az etikai mozzanatot az unalomig agyonbeszélje. A könyv maga hasson tovább.

Jármai Vilmos.

H I R E K.

Berzeviczy Albert dr. † (1853—1936.) volt közoktatásügyi miniszter, a Magyar Tudományos Akadémiának és a Kisfaludy-Társaságnak elnöke, a magyar szellemi élet kimagasló vezéralakja, f. évi március hó 22-én, életének 84. évében elhalálozott. Fényes pompával, a magyar tudományos világ reprezentánsainak jelenlétében temették el az Akadémia márványelöcsarnokából.

Dr. Barankay Lajos, a pécsi felső kereskedelmi iskola tanárát, a jeles

pedagógust a pécsi Erzsébet-Tudományegyetemen magántanárrá habilitálták.

Spranger Ede, a berlini egyetemen a filozófia r. tanára, a világhírű gyermekpszichológus, f. évi március hó 7-én és 9-én: *A tudomány sorsa a jelen kultúrájában*, majd *Kollektív erkölcs és személyes erkölcsiség* címen a magyar tudományos élet képviselői előtt az Akadémia üléstermében, illetőleg a Pázmány Péter-Tudományegyetem aulájában nyilvános előadást tartott.

Országos Brunsvik Teréz Szoborbizottság alakult azzal a céllal, hogy az első magyar óvónőképző felállításának 100 éves fordulóján, 1937-ben, Budapest székesfőváros egyik terén Brunsvik Teréz méltó szobrot kapjon. A Bizottság a szobor megalkotására pályázatot hirdetett. A szobor előállításí költséget művészi lapok árusításából és adakozásokból fogják előteremteni. Bővebb felvilágosítást *Dr. Spurné Bárdos Feltornyai Magda dr.* (Bpest, IV., Petőfi S. u. 2., IV. 3/a.) ad.

A gyakorló Polgári Iskola Könyvtárának két újabb (XIII. és XIV.) kötete jelent meg, mégpedig *Kovács B. Jánosné Ruda Erzsébetnek: A nevelő testgyakorlás tanítási anyagának tanmenetszerű felosztása c. és Sztrokay Mária-nak: Magyar hímzés, varrás (100 mintalapból álló gyűjtés) c. műve.*

A tanítóképző-intézeti nyelvész tanárok részére f. évi július havában a budapesti állami tanítóképző-intézetben szakértekezletet fognak tartani, amelyen a résztvevő tanárok saját előadásaik alapján fogják megvitatni szaktárgyaik metodikai kérdéseit.

A szentgotthárdi Iskolaszanatórium a fellépő igényekkel szemben szűknek bizonyulván, a Magyar Iskolaszanatórium Egyesület a fővárosi tanulók részére a *Svábhegyen*, az alföldi gyermekek részére *Szegeden* új iskolaszanatórium létesítését vette tervbe. A szegedi mellé tüdőambulatóriumot is létesítenek.

A Luttor-féle fokozatos módszerű zsinórirást 1936. évi szeptember hó 1-8ő napjától a székesfőváros népiskoláinak I. osztályában mindenütt bevezették. Az ABC-s könyveket az új írásmódnak megfelelőleg dolgozták át.

Az Oktatófilm Kirendeltségének Közleményeiből megtudjuk, hogy Budapest székesfőváros tulajdonában eddig 35, a VKM. tulajdonában mintegy 39 film készült el. A filmek rövid ismertetését a folyóirat 2-dik száma megkezdte.

Az Országos Közoktatási Tanács tagjait az Állami Polgári Iskolai Tanárképző Főiskola részéről *Dr. Somogyi József* egyetemi m. tanár, főiskolai r. tanár, — a polgári iskolák képviselőiben: *Kratofil Dezső* az állami gyakorló polgári iskola igazgatója, *Longer Sándor dr.*, *Loschdorfer János* és *Rákossy I. Zoltán* polgári iskolai felügyelő-igazgatók nevezettek ki.

A Szegedi Pedagógusok Köré-ben a f. tanévben a hatodik előadást *Vágó Károly*, a szegedi Átmeneti-Otthon igazgatója: *Az erkölcsi nevelés lehetőségei*

eímen, a hetediket *dr. Ernyei Jenő* állami reáliskolai tanár: *A modern nyelvoktatás problémái* címen tartotta meg március hó 10-én, illetőleg 31-én.

Az Állami Polgári Iskolai Tanárképző Főiskolán a nyár folyamán kiváló szakférfiak közreműködésével öthetes *mezőgazdasági továbbképző tanfolyam* fog tartatni, amelyre mintegy 25 mezőgazdaságtant tanító polgári iskolai tanár fog felvétetni.

Dr. Szondy György a debreceni ref. leánygimnázium tanára, a jeles ifjúsági író az ottani I. osztályos tanulók szülőinek részére a tanév 10 hónapjának első szombatján osztály-értekezletet tart, amikor tervszerűen felépített program alapján az I. osztályos tanulók iskolai életével kapcsolatban ad hasznos útmutatásokat a szülők részére.

Az Országos Középiszkolai Tanáregyesületi Közönyben *Dr. Hári Ferenc* azt javasolja, hogy a gyakorló polgári iskolai metodikai könyvtár mintájára a középiszkolai tanárság is indítsa meg az egyes középiszkolai tárgyak metodikai *vezérkönyveinek* sorozatát. Ezek a módszeres vezérkönyvek is természetesen az új módszertani elvek figyelembe vételével irassanak meg.

A gyakorló polgári iskola könyvtára. A gyakorló polgári iskola kiadásában megjelenő methodikai könyvsorozatból eddig megjelentek:

I. kötet. *Az élet iskolája.* A gyakorlóiskola tanártestületének közreműködésével szerkesztette *Szenes Adolf*. 384. lapon tartalmazza a nemzeti munkaiskola gondolatának kialakulását, a munkaiskola lélektani alapvetését, a tanítás methodikai elveit az egyes tárgyak tanításában. Ára füzve 10 P, díszes vázonkötésben 12 pengő.

II. kötet. *Tréfás számtani feladatok és játékok szerepe a számtan tanításában.* Irta: *Szenes Adolf*. XVI+118 lapon tárgyalja, miként tehető a számtan tanítás élénkké és vonzóvá. Ára kötve 3.50 pengő.

III. kötet. *Mennyiségtanítás az élet iskolájában.* I. rész. A számtan és algebra tanításának vezérkönyve. Irta: *Szenes Adolf*. Ára füzve 5 P 60 f, kötve 6 P 80 fillér.

Tanulók részére csinos kiállításban megjelent: *Tréfás és csodás jelenségek a számok birodalmából.* Irta: *Szenes Adolf*. Az ajándékkönyvnek is kiválóan alkalmas könyv ára kemény kötésben 2 P 50 f. Öt megrendelt példány után egy ingyen példány jár.

Ugyanitt megjelent: *Módszeres dolgozatok.* Irta: *Kratofil Dezső*. Ára 2.80 P.

V. kötet. *Matzko Gyula: Kísérleteztető fizikatanítás.* Ára 12 pengő, tanároknak 8 pengő.

VI. kötet. *Jeges Sándor: A biológia tanításának vezérkönyve.* A 200 oldalas és közel 100 ábrát tartalmazó mű ára: iskoláknak 10 P, tanároknak 7 P.

VII. kötet. *Műth János: A magyar nyelvtan módszeres megvilágításban.* Ára 4.40 pengő.

VIII. kötet. *Kendoff Károly: Vázlatok a földrajztanításhoz, — mit rajzoljunk a földrajzi órán.* I. rész: *Alapfogalmak, Magyarország.* II. rész: *Európa.* III. rész: *Idegen világrészek, csillagászatban.* IV. rész: *Általános*

földrajz, Magyarország gazdasági földrajza, térképismeretek. II. kiadás. 128 lap. Ára: 6 P, tanároknak 4 P 50 fillér.

IX. kötet. *Fogassy Ödön: Szőlő- (kézimunka) mintalapok. Ára: 6 P 80 f.*

X. kötet. *Jeges Sándor: Vázlatok a természetrajztanításhoz. (Szeged, 1934. Szerző kiadása.) Ára: 5 P 60 fillér.*

XI. kötet. *Kendoff Károly: Földrajzoktatás a cselekvő iskolában. — földrajzi gondolkodásra való nevelés. 272 oldal, 81 ábrával. (Szeged, 1934. Szerző kiadása.) Ára 12 pengő, kartársak részére 8 pengő. Megrendelhető a szerzőnél, Szeged, Boldogasszony-sugárút 8. sz.*

XII. kötet. *Matzkó Gyula: „Vázlatok a fizikatanításhoz“. Tanítási óránként egybeállítva 96 lapon, egy ívnyi szöveggel. Ára 8 P 60 fillér.*

XIII. kötet. *Kovács B. Jánosné Ruda Erzsébet: A nevelő testgyakorlás tanítási anyagának tanmenetszerű felosztása. Ára: 3 P 50 fillér.*

XIV. kötet. *Sztrókay Mária: Magyar himzés, varrás (100 mintalapból álló gyűjtés). Ára 12 pengő.*

Lapunk jelen száma 100 oldal. A Cselekvés Iskolájára a f. évi előfizetési díj a M. ktr. Póstatakarékpénztár 42019. számú csekk számlájára küldendő be.

Ablaka György könyvnyomdája Szeged, Kálvária-utca 14. — Telefon: 10—84.